

Länstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad

YTTRANDE

Datum
2016-03-09

Sida
1(2)
Referens
430-1481-2016

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss avseende Riksantikvarieämbetets rapport Översyn av regelverket om kulturföremål, dnr Ku 2015/02403/KL .

Sammanfattning

Länstyrelsen Värmland har givits möjlighet att avge yttrande över Riksantikvarieämbetets rapport *Översyn av regelverket om kulturföremål*.

Länstyrelsen anser att bedömningsgrunden för vad som har stor betydelse för det nationella kulturarvet bör baseras på vetenskaplig grund och bedömningar. Vidare anser Länstyrelsen att den kategori för kyrkliga kulturminnen som föreslås bör ha en åldersgräns på 50 år istället för den hundraårsgräns som rapporten föreslår.

Länstyrelsens synpunkter

Grunden för bestämmelserna i 5 kap kulturmiljölagen anges i 1 § ”*Äldre svenska och utländska kulturföremål som kan vara av stor betydelse för det nationella kulturarvet, får inte föras ut ur landet utan särskilt tillstånd*”. Kulturhistoriska värderingar och synen på vad som är att betrakta som det nationella kulturarvet förändras över tid. I rapporten förs ett grundligt och sakligt resonemang kring dessa viktiga frågor. Det är viktigt att hela tiden problematisera innebörden av vad som är av stor betydelse för det nationella kulturarvet.

Att i alltför hög grad använda sig av ekonomiskt värde som bedömningsgrund för vad som är av stor betydelse för det nationella kulturarvet är däremot mycket vanskligt. Ett föremåls ekonomiska värde styrs av en marknad som inte har en självklar koppling till dess kulturhistoriska värde utan följer andra strömningar och trender. En risk med detta urvalskriterium är att det blir en snedvriden bild av vårt gemensamma kulturarv där vissa delar av vårt kulturarv kommer skyddas medan andra inte gör det. Urvalet bör därför ske på vetenskaplig grund och bedömningar. Likaså bör man inte använda olika åldersgränser för olika kategorier av föremål då det också riskerar att ge en skev bild av det kulturhistoriska värdet.

Länsstyrelsen välkomnar införandet av en särskild kategori för kyrkliga inventarier vilket möjliggör en tydligare koppling mellan 4 och 5 kap KML. Åldersgränsen på 100 år skulle dock motverka lagens syfte – att skydda föremål ”*av betydelse för det nationella kulturarvet*”. Svenska kyrkan har ända till sen tid, varit en betydande beställare av högklassiskt svenskt konsthantverk. Det gäller fram till och med 1970- och 1980-talen, då ett trendbrott sker och massproducerade föremål blir vanligare i våra kyrkor. En åldersgräns på 50 år är rimlig för att fånga in denna viktiga periods kulturföremål.

Landshövding Kenneth Johansson har fattat beslut om detta yttrande. Enhetschef Bengt Falemo har varit föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också t.f. länsråd Pia Karlsson och verksamhetschef Torben Ericson.